

SNKK delegācijas tikšanās ar ECAD

SNKK delegācija ECAD 7.septembrī. No kreisās: SNKK Padomes loceklis Madans Mohans Bhatnagars, Tomass Hallbergs, ECAD, sekretariāta locekle Beāte Hammonda un SNKK priekšsēdētājs Filips O.Emafo.

“SNKK (Starptautiskā Narkotiku kontroles komiteja) neatbalsta narkoliberālu nostāju,” paziņoja SNKK priekšsēdētājs Filips O.Emafo tikšanās laikā Stokholmā. “Pat tie, kas pie mums atnāk ar liberāliem uzskatiem, darba procesā tos maina. SNKK uzdevums ir tīri juridisks. Mums ir likums, tas ir jāaizsargā un tajā ietvertie noteikumi jāpilda. Tā kā visi komitejas lēmumi tiek pieņemti konsensa rezultātā, mēs konkrētu jautājumu ilgi apspriežam, pirms pieņemam kādu lēmumu. Līdz ar to pieņemt lēmumu, kas būtu pretrunā ANO konvencijas par narkotikām garam un burtam, būtu ļoti sarežģīti.”

Katru gadu SNKK delegācija apmeklē dažādas valstis, lai gūtu priekšstatu par to, kā konkrētajā vietā tiek ievērota ANO konvencija par narkotikām. Zviedrija SNKK uzņēma pirms 12 gadiem, un kopš tā laika daudz kas ir mainījies. Komitejas delegācija tikās ar Zviedrijas Sociālās nodrošināšanas ministrijas un valdības komitejas “Mobilizācija pret narkotikām” pārstāvjiem, apmeklēja jauno narkomānu ārstniecības centru Stokholmā un policijas pārvaldi. Pēc SNKK iniciatīvas notika tikšanās arī ECAD.

“Mums gribējās ar Jūsu tikties, lai sīkāk iepazītos ar Jūsu darbu,” paskaidroja Emafo

k-gs. “Cīņa ar narkotikām un narkomāniju, ko veic nevalstiskās organizācijas, ir ļoti svarīga. Mēs augstu vērtējam atbalstu ANO Konvencijām par narkotikām, ko demonstrēja arī Jūsu organizācija, kas 2003.gadā ANO 46.Generālās sesijas priekšvakarā Vīnē savāca 1,3 miljonus parakstu. ANO konvencijām par narkotikām ir nepieciešams jebkurš iespējams atbalsts. Mēs izsakām pateicību ECAD par darbu, kas tiek veikts šajā jomā.”

“SNKK uzdevums ir tīri juridisks. Mums ir likums, tas ir jāaizsargā un tajā ietvertie noteikumi jāpilda.” Filips O.Emafo

Sarunā ar ECAD Emafo k-gs pievērsās arī jautājumam par injekciju kabinetiem. “SNKK ir strikta nostāja, proti, injekciju kabineti ir ANO konvenciju par narkotikām pārkāpums. Vairākkārt esam snieguši par to paziņojumus, taču neraugoties uz mūsu pūlīniem, nemitīgi rodas baumas par pretējo. Lielas bažas mums rada ziņojumi par to, ka līdzīgus kabinetus paredzēts atvērt arī Oslo. Acīmredzot pienācis laiks apmeklēt Norvēģiju,” noslēgumā teica SNKK priekšsēdētājs.

ECAD grants

Pievērsiet uzmanību sadaļai «granti» («Grants») mūsu mājas lapā ECAD www.ecad.net!

Pilsētām dalībniecēm ECAD piedāvā subsīdijas iepazīšanās vizīšu organizēšanai uz citām pilsētām – ECAD organizācijas dalībniecēm. Stipendija sedz ceļa izdevumus līdz 500 eiro.

Granta iegūšanas noteikumi:

§ 1 Personai, kura pārstāv ECAD pilsētu dalībnieci, ir tiesības iesniegt pieteikumu granta saņemšanai iepazīšanās vizītei uz citu ECAD pilsētu dalībnieci. Pieteikumu apstiprina iesniedzējas pilsētas ECAD pārstāvis.

§ 2 Pieteikums jāiesniedz angļu, krievu vai zviedru valodā vienas A4 formāta lapas apjomā un tajā jābūt šādām ziņām:

- vizītes mērķis
- pieteikuma iesniedzēja kontaktinformācija
- pilsēta, kuru vēlas apmeklēt
- kas uzņem
- vizītes laiks
- aptuvenas brauciena izmaksas
- pilsētas, kurā dzīvo pieteikuma iesniedzējs, ECAD pārstāvja apstiprinājums.

★ ECAD GRANTI

§ 3 ECAD grants kompensē brauciena izdevumus līdz 500 eiro.

§ 4 Pieteikumi tiek izskatīti iesniegšanas kārtībā un, ja tie atbilst norādītajiem kritērijiem, tiek apmierināti. Grantu skaitu ierobežo organizācijas gada budžetā šim nolūkam atvēlētā summa. To pilsētu dalībnieču pieteikumi, kuras uzņēmušas citu pilsētu delegācijas, tiek izskatīti pirmām kārtām.

Turpinājums 4.lpp

Hašiša un marihuānas negatīvā ietekme uz veselību

Zviedrijas Sabiedrības veselības institūta uzdevumā Institūta zinātniskās padomes loceklis Jans Ramstremis 1996.gadā sagatavoja pārskatu par zinātniskajiem pētījumiem, kas veltīti kanabis un tā produktu ietekmei uz cilvēka fizisko veselību. ANO Ģenerālās asamblejas 1998.gada 20.speciālās sesijas, kas bija veltīta cīņai ar narkotikām, materiāli tika publicēti arī angļu valodā. Šā gada septembrī tika publicēts atjaunots izdevums, kurā iekļauti zinātniskie pētījumi, kas publicēti līdz 2003.gada rudenim. Piedāvājam iepazīties ar dažiem autora secinājumiem.

Jans Ramstremis izceļ šādas **tendences**, kas vērojamas pēdējo 7 gadu laikā publicētajos zinātniskajos pētījumos kanabis jomā:

- Pieaug interese par kanabis lietošanas negatīvajām sekām;
- Pieaug bažas par kanabis nelikumīgas lietošanas izplatīšanos;
- Aizvien biežāk ir nepieciešama ārstēšanās nelikumīgas kanabis lietošanas rezultātā.

Autors uzskata, ka narkotiku lietošana aizvien jaunāku cilvēku vidū, aizvien rūpīgāki pētījumi (it īpaši attiecībā uz psihisko un psihosociālo traucējumu rašanās risku jauniešiem, kas lieto kanabis), kā arī THK [galvenais kanabis (kaņepju) preparātu narkotiskais aģents] satura paaugstināšanās kanabis preparātos var kalpot kā skaidrojums tendencei zinātnes pasaulē, kuru varētu formulēt šādi – “pret to ir jāizturas nopietnāk, nekā mēs izturējamies agrāk”. Protams, arī agrāk bija pētnieki, kas pastāvīgi uzsvēra, ka nedrīkst ignorēt kanabis negatīvo ietekmi uz veselību, taču tagad šādu pētnieku kļūst aizvien vairāk un vairāk. Ramstremis konstatē, ka “mēs atrodamies unikālā situācijā, kad pētnieki un ārsti arvien biežāk un biežāk pauž bažas, bet sabiedrība, arī Eiropā, šķiet, uztraucas arvien mazāk.”

Apskatā iekļauti pētījumu rezultāti par negatīvo ietekmi (pierādītie, izpētes procesā esošie un arī izslēgtie) un sniegta šo rezultātu zinātniskā bāze. Līdztekus dotas arī norādes, kur atrast pētījumu oriģinālus (vai arī senākus vispārpieņemtus datus), kuru rezultāti darbā tiek apspriesti.

Pirmajā nodaļā dots dažādu kanabis preparātu apraksts un sniegts pārskats par pētījumiem, kas skar receptorus un kanabis metabolismu organismā. Otrajā daļā apskatīti psihiskie traucējumi, kurus izraisa kanabis. Trešā daļa veltīta noteiktiem psihiskiem un psihosociāliem traucējumiem (ilgtermiņa iedarbība uz intelektuālajām spējām, pusaudžu attīstību, grūtniecību, riski ceļu satiksmes dalībniekiem). Noslēgumā sniegts narkotiku izraisīto galveno fizisko kaitējumu tipu apraksts.

1. piemērs

Astona, 2001

“agrāk” attiecas uz 1960.-70. g.

cigaretē ar marihuānu agrāk 1% - 3% THŽ (ap 10 mg/cigaretē)

cigaretē ar marihuānu tagad 6% - 20% NHŽ (ap60-200 mg/cigaretē)

hašiša plācenīšos tagad 10% -20% THŽ

cēloņsakarību starp kanabis smēķēšanu un psihozēm. Kanabis un psihožu stāvokļu savstarpējā mijiedarbība ir viena no satraucošākajiem sakarībām, kas ierindojamas rubrikā “kanabis lietošanas negatīvās sekas”, raksta Ramstremis.

2. piemērs

Ar kanabis nelikumīgu lietošanu saistīti šādi psihiski traucējumi/slimības (kanabis tiek aplūkots kā psihisku traucējumu, latentas slimības aktivizācijas vai esošo traucējumu pastiprināšanās cēlonis):

- atkarības izveidošanās
- dezorientācija
- kanabis psihoze
- šizofrēnija
- citas psihozes
- nemiera un baiļu lēkmes
- depersonalizācija
- suicīda mēģinājumi
- intereses zudums par apkārtējo pasauli
- impulsīva agresivitāte

Kanabis ir narkopreparāts, kuram piemīt vislielākais psihopatogēnais potenciāls. Tā kā preparāts ir plaši izplatīts, šis fakts būtiski ietekmē gan individu, gan sabiedrību. Jāatzīmē, ka opiāti (heroīns u.c.) bez pašas atkarības, izsauc mazāk toksiskus psihiskus sarežģījumus, nekā kaņepju preparāti.

Turklāt hroniskie efekti izpaužas šādi: vājinās spēja veikt sarežģītas domāšanas operācijas un vājinās spēja koncentrēties, mazinās spēja apgūt informāciju, pasliktinās operatīvā atmiņa, samazinās domāšanas kustīgums, pasliktinās spēja mācīties no savas pieredzes, vājinās spēja plānot ilgtermiņā, aizvien grūtāk verbāli izpausties jaunās, nepierastās situācijās, kurās vecie domāšanas paņēmieni un vecās zināšanas izrādās nepietiekamas.

“Mēs atrodamies unikālā situācijā, kad pētnieki un ārsti arvien biežāk un biežāk pauž bažas, bet sabiedrība, arī Eiropā, šķiet, uztraucas arvien mazāk.”

Jans Ramstremis

Attiecībā uz kanabis kā preparātu, kas atver ceļu pie stiprākām narkotikām, Ramstremis raksta, ka “tikai jaunākie metodoloģiski rūpīgi sagatavotie pētījumi (it īpaši ilgtermiņa pētījumi, kuros piedalās daudz dalībnieku) spēj parādīt, ka pat pēc citu zināmu un hipotētisku iedarbības faktoru nodalīšanas, paliek spēcīga saite starp kanabis lietošanu un pāreju pie stiprākām narkotikām.

Acīmredzot jau pavisam drīz tiks sniegti pierādījumi plaši apspriestajai hipotēzei par to, ka kanabis daudzos gadījumos sekmē pāreju uz stiprākām narkotikām”.

Apskatu var pasūtīt Sabiedrības veselības institūtā, e-pasts fhi@strd.se

Pēdējā laikā pētījumi atklāj ne tikai statistisku, bet arī

Pārtraukta atklāta narkotiku tirdzniecība Oslo centrā

“Plata” – bēdīgi slavenais atklātais narkotiku tirdzniecības laukums Oslo – ir slēgts kopš šā gada jūnija. Plata, kas ilgu laiku bija pazīstama arī ārpus Norvēģijas, kā vieta, kur jebkurā laikā var iegūt jebkuras nelegālās narkotikas, tagad izskatā pilnīgi citādi. Agrāk viegli varēja saskaitīt ap simts narkomānus, kas pulcējās pie neliela kioska centrālās dzelzceļa stacijas tuvumā. Narkotiku tirdzniecība notika atklāti, narkomāni sēdēja uz soliņiem parkā un ievadīja narkotikas.

Kad kiosku novāca, pazuda arī narkomāni. Parks pie stacijas atkal ir parasts pilsētas parks, kurā atjaunots klusums un kārtība.

“Tā bija rūpīgi izplānota akcija,” Tomasam Hallbergam tikšanās laikā Oslo stāstīja Oslo pašvaldības veselības aizsardzības nodaļas vadītājs Bjergs Manums Andersons. “Vispirms mēs sapulcējām darba grupu, kurā ietilpa pieci ministru vietnieki, Oslo pilsētas mērs, policijas priekšnieks un pilsētas sociālo dienestu vadītāji. Mēs apzinājāmies, ka mums jāorganizē starpresoru sadarbība un jāsadala atbildība. Viens no svarīgākajiem jautājumiem bija šāds: ko iesākt ar narko-

māniem, kurus policija pārvietojuši? Tāpēc jau līdz akcijas sākumam mēs sagatavojām papildu guļvietas, pārtiku un medicīnisko palīdzību narkomāniem.”

Liela loma bija policijai, kurai isā laikā izdevās izklīdināt grupas, kas parasti pulcējās “laukumā”, arestējot par narkoziņiem un citiem likumpārkāpumu veidiem. Cieša sadarbība ar sociālajiem dienestiem ļāva daļu narkomānu nosūtīt ārstēties, kā arī bezpajumtniekus narkomānus un pusaudžus nosūtīt mājās vai uz tiem rajoniem, kuros viņi pirms tam dzīvojuši.

“Agrāk bija nodarbināti 30 cilvēki, bet tagad, lai uzturētu kārtību, pietiek ar pusi,” stāsta jauns policists formastērpā uz velosipēda, kurš dežurē stacijas laukumā. “Strādāt projektā “Laukums” bija ļoti interesanti, turklāt mēs tik isā laikā sasniedzām tādas labus rezultātus. Arī mirstība no pārdozēšanas pilsētas centrā ir samazinājusies uz pusi.”

Pilsētas centrā, protams, joprojām var sastapt narkomānus, taču tagad to ir krietni vien mazāk. “Mēs novērojam, ka samazinās to cilvēku skaits, kuri izmanto šļirci ap-

maiņas programmu,” atzīmēja medmāsa, kura strādā diennakts kabinetā, kur pieņem narkomānus un sniedz vieglu medicīnisko palīdzību. “Es uzskatu, ka nepieciešams vairāk piespiedu līdzekļu, lai varētu tikt galā ar ļaunprātīgākajiem narkomāniem,” viņa piebilda.

“Laukuma” likvidāciju kritizē galvenokārt pilsētas misionāru organizācija, kas uzskata, ka pilsētas varas iestādes vienkārši ir pārvietojušas problēmu un sarežģījušas iespēju šai organizācijai kontaktēties ar narkomāniem.

Bet Norvēģijas Policijas akadēmijas profesoram Johanenam Knutsonam ir cits viedoklis: “Starptautiskā pieredze liecina, ka problēma, pēc šādu pieejamu narkotiku pirkšanas-pārdošanas vietu slēgšanas, maina savu kvalitāti. Problēmas raksturs mainās un tās sekas vairs nav tik smagas.” Profesors Knutsons minēja divas līdzīgas akcijas, kuras Stokholmā notika 70. un 80.gados. “Manuprāt, varas iestādēm jāizmanto radikāli paņēmieni, ja kāda problēma izvēršas tik lielā mērogā,” viņš secināja.

Turkmenistānas norobežotība pasliktina narkosituāciju reģionā

Turkmenistānas varas iestāžu nostāja, atsakoties atzīt narkotiku problēmu valstī, starptautiskajā sabiedrībā rada pieaugošu bažas, ziņo ANO Humanitārās darbības koordinācijas pārvaldes struktūrvienība IRIN.

Attiecībā uz šo Vidusāzijas valsti vientuļnieci nav nekādas ticamas informācijas par narkomānu skaitu, konfiscētajām narkotiskajām vielām un citiem ar narkotikām saistītiem jautājumiem.

No 2000.gada Ašhabada starptautiskajām organizācijām nav iesniegusi nevienu atskaiti par konfiscētajām narkotikām. Pat ANO speciālajām institūcijām, piemēram, ANO narkotiku kontroles un noziedzības novēršanas pārvaldei (NKNNP) nav pieejami šie “jutīgie” dati.

„Turkmenistānas varasiestādes uzskata, ka datu par konfiskāciju nav, jo nepastāv narkotirdzniecība,” teica NKNNP priekšsēdētājs Antonio Maria Kosta vizītes laikā Vidusāzijas valstīs un piebilda: “Taču man gribētos iegūt pierādījumus, ka tas

tiešām tā ir.”

Jebkurš narkotirdzniecības vai atkarības novērtējums nav nekas vairāk kā pieņēmums, ja valdība nesniedz statistikas datus. Pastāv uzskats, ka atteikšanos apmainīties ar informāciju daļēji nosaka valdības iestāžu bailes publicēt materiālus, kuri varētu izraisīt valsts prezidenta Saparmurata Nijazova neapmierinātību. Nijazovs ar dzelzs roku vada valsti jau kopš 1985.gada, pastāvīgi maina ministrus un augstākās amatpersonas.

Saskaņā ar ANO Bērnu fonda (UNICEF) datiem, valsts veselības aizsardzības ministrijas reģistrēto narkomānu skaits pieaudzis no 5 953 cilvēkiem (jeb 125 cilvēki uz 100 000 iedzīvotājiem) 1997.gadā līdz 13 000 (jeb 242 cilvēki uz 100 000 iedzīvotājiem) 2000.gadā. Tas bija pēdējais gads, kad tika saņemta informācija par esošo situāciju. Ap 20 % narkomānu narkotikas lietoja injicējot, un ir liecības, kas apstiprina, ka pārsvarā narkotikas tiek lietotas šādā bīstamā intravenozā veidā.

“Kopumā narkomānu īpatsvars Vidusāzijas reģionā ir aptuveni viens procents no iedzīvotāju skaita un es neredzu iemeslu, kāpēc situācijai Turkmenistānā būtu jāatšķiras no stāvokļa citās šā reģiona valstīs,” no Uzbekistānas galvaspilsētas Taškentas IRIN ziņoja NKNNP pārstāvis Vidusāzijā Džeimss Kallahans. “Un, ja tas tā ir, tad pēc aptuvenām aplēsēm narkomānu skaitam Turkmenistānā jābūt ap 64 tūkstošiem, ja iedzīvotāju skaits oficiāli ir 6,4 miljoni.

Lai kāds arī būtu reālais narkomānu skaits, iegādāties heroīnu Ašhabadā ir ļoti viegli. Jādodas tikai uz Hitrovku, necilu dzīvojamo rajonu, kur viena heroīna deva intravenozi maksā aptuveni 1,25 ASV dolārus, bet smēķējamās devas cena svārstās no 60 centiem līdz vienam dolāram atkarībā no narkotiku kvalitātes.

Turkmenistānas norobežotība pasliktina...

Turpinājums no 3.lpp.

Narkotikas ieplūst no kaimiņvalsts Afganistānas, kas ir opija ražošanas lidere pasaulē, un, pēc novērotāju domām, tā arī ir problēmas sakne. Citi vēl piemetina, ka sociāli ekonomiskās problēmas, tajā skaitā bezdarbs – it īpaši jauniešu vidū, kā arī būtiskas izmaiņas vērtību sistēmā un mērķa nostādņēs apvienojumā ar bezperspektīvu nākotni, – tas viss veicina narkomānijas problēmu pieaugumu.

Varas iestāžu neieinteresētība un paziņojumi par ārkārtīgi sarežģīto cīņu ar narkotiku tirdzniecību ir kā eļļas liešana ugunī.

Turkmenistānu no Afganistānas atdala 700 km slikti apsargātas robežas, un neviens nezina, cik narkotiku tiek pārvests pār šīs bijušās padomju republikas robežām. "Mums nav nekādas informācijas par narkotiku konfiskāciju Turkmenistānā. Visās Vidusāzijas valstīs, izņemot Tadžikistānu, konfiskāciju apjoms kopumā ir samērā zems. Mums nav nekāda pamatmateriāla, kuru varētu izmantot slēdziena izstrādei," skaidroja Kallahana k-gs.

Tomēr pastāv cerība, ka situācija varētu

mainīties, kad Ašhabada sajūtīs aizvien pieaugošās narkotirdzniecības problēmas sekas. "Pēdējo mēnešu laikā turkmēņu valdība sāk izrādīt lielu interesi par sadarbību un dalību mūsu programmās. Es tiešām ceru, ka nākotnē mēs no šīs valsts varēsim saņemt vairāk informācijas," teica Kallahana k-gs.

★ ECAD KAIMIŅI

Taču pagaidām NKNNP projekts, kas veltīts sadarbībai ar Turkmenistānas valdību robežas apsardzībā, vēl atrodas savā sākumstadijā. Daži novērotāji pauž bažas par to, ka Tadžikistānas panākumi narkokontrabandas pārtveršanā, kā arī laba robežas apsardze nelielajā Uzbekistānas-Afganistānas posmā, var novest pie tā, ka narkotirgotāji pārvietosies uz robežas posmu Afganistāna-Turkmenistāna, kur Afganistānas daļa vispār netiek sargāta.

Ja tā notiks, Turkmenistānas robeža būs visai apdraudēta.

/IRIN

ECAD grants

Turpinājums no 1.lpp.

Lēmumu par granta piešķiršanu vai atteikšanu pieņem ECAD galvenā pārstāvniecība Stokholmā.

§ 4 Grants tiek izmaksāts divu nedēļu laikā pēc tam, kad pieteikuma iesniedzējs iesniedzis atskaiti par braucienu. Atskaitē jābūt uzrakstītai tādā formā, kas ļautu to ievietot organizācijas mājas lapā internetā un/vai ECAD laikrakstā.

Lai iegūtu sīkāku informāciju, lūdzu, interesēties ECAD pārstāvniecībā Stokholmā:

E-pasts: ecad@ecad.net

Tālrs.: +46 8 5082 9032

Fakss: +46 8 5082 9466

Adrese: ECAD, City Hall, S-105 35
Stockholm, Sweden

★ MUSIC IN THE FOREST

*He said – Are they listening?
She said – Are we?*

★ ABOUT YOU

*He said – Ah, they are just complainers.
She said – And you?*

Mak-2004

Kā ziņo ITAR-TASS, vairāk nekā 20 tūkstoši tonnu savvaļas kaņepju tika iznīcinātas dažādos Krievijas reģionos operatīvās profilakses operācijas "Mak-2004" gaitā. Narkopolicisti konfiscēja vairāk nekā 16 tonnas nelikumīgu narkotiku un to izejvielu, tajā skaitā 11,8 tonnas marihuānas, 2,2 tonnas māgoņu salmu, vairāk nekā 100 kg hašiša un 27 tonnas opija.

Pēdējā pusgadsimta laikā Eiropas sabiedrība eksperimentēja un novērtēja gan ierobežojošas, gan liberālas attieksmes pret nelikumīgām narkotikām un narkomāniju rezultātus. Mūsu pārdomās par to mēs nonākam pie narkotiku lietošanas noraidījuma. Mūsu **dzīvojamo rajonu labkājībai.**

ECAD ECAD is Europe's leading organisation promoting a drug free Europe and representing millions of European citizens. Drug dealing and drug abuse cause enormous problems in Europe. Nations and their citizens are affected by the consequences of drug abuse. ECAD member cities work to develop initiatives and efforts against drug abuse supporting the United Nations Conventions which oppose legalisation and promote policies to eradicate drug abuse worldwide. Has your city joined ECAD?

European Cities Against Drugs
ECAD, Stadshuset
105 35 Stockholm, Sweden
Tel. +46-8-5082 93 62 Fax +46-8-5082 94 66
e-mail: ecad@ecad.net www.ecad.net

ECAD Regional office in Russia www.ecad.ru
zazulin@ecad.ru Phone +7-812-328 96 65

ECAD Regional office in Latvia
vilnis.kipens@kurzeme.rcc.lv
Phone +371-7037330 Fax +371-7037331